

Evropské unie

LEONARDO DA VINCI

Education and Culture

Program Leonardo da Vinci, jeden z evropských vzdělávacích programů, je zaměřen na podporu inovací odborného vzdělávání. Je tedy vhodný pro odborné školy všech stupňů a oborů. Svých cílů dosahuje program tím, že finančně podporuje realizaci vzdělávacích projektů. Projektem se rozumí písemně vypracovaný návrh na reálnou realizaci záměru, který směřuje ke zlepšení odborného vzdělávání. Česká republika získala v programu Leonardo da Vinci plnoprávné členství na podzim 1997 a od té doby jej využily stovky českých odborných škol ze všech krajů.

Projekty mobilit

Jedná se o nejčastější druh „leonardovských“ projektů. V jejich rámci střední odborná škola vysílá své žáky a studenty na několikatýdenní nebo i několikaměsíční zahraniční odbornou praxi do některé země EU, nebo si ředitelé či učitelé odborných škol jezdí vyměňovat své zkušenosti s kolegy ze zemí EU. Ročně je v ČR předložena Národní agentuře programu Leonardo da Vinci více než stovka návrhů projektů mobility, z nichž bývá kolem tří čtvrtin schváleno. To umožňuje každým rokem vyslat z ČR do zemí EU více než tisíc osob. Celkový počet účastníků projektů mobility v tomto programu dosáhl do konce minulého roku zhruba 4 300 osob a letos k nim přibude dalších asi 1 100 studentů, učňů a pedagogů.

V čem jsou přínosy projektů mobility?

Přínosy projektů mobility programu Leonardo da Vinci jsou jednak nefinanční, jednak finanční. K nefinančním přínosům patří zlepšení odborných znalostí účastníků projektu, výrazné zdokonalení jejich cizojazyčných dovedností a rozšíření obecného rozhledu. Žáci českých odborných škol mají příležitost poznat v některé zemi EU práci ve svém oboru, používané technologie, zařízení, organizaci práce a pracovní podmínky. Protože při své odborné praxi mluví cizím jazykem a pohybují se po celou dobu v cizojazyčném prostředí, využívají tak nejefektivnější způsob, jak se cizímu jazyku naučit. Učitelé zase mají možnost vidět zahraniční odborné školy svého oboru, používané učebnice, metody výuky, vybavení učeben a pracovní podmínky svých zahraničních kolegů.

Vedle těchto přínosů pro přímé účastníky zlepšují zároveň projekty mobility práci odborných škol. Rozšířují jejich zahraniční styky a zejména umožňují, aby si školy osvojovaly a nadále rozvíjely dovednost vypracovávání a řídit nadnárodní vzdělávací projekty, tedy dovednost, která se zejména po vstupu ČR do EU stane výraznou konkurenční výhodou. Projekty mobility jsou pro rozvíjení této dovednosti mimořádně vhodné jednak svou jednoduchostí a jednak tím, že návrhy projektů lze vypracovat česky.

K finančním přínosům projektů mobility patří fakt, že z prostředků programu Leonardo da Vinci lze hradit výraznou většinu nákladů na jejich uskutečnění, a to až kolem 80 % celkových nákladů na projekt. Příspěvky programu lze použít k úhradě nákladů na dopravu, ubytování, stravování a pojištění účastníků, ale také například na zaplacení jejich jazykové a kulturní přípravy před výjezdem. Ročně se z prostředků programu Leonardo da Vinci vynakládá na podporu projektů mobility více než milion EUR. Po vstupu ČR do EU se tato částka zdvojnásobí, takže bude možné podpořit větší počet projektů a vyslat do zemí EU zhruba dvojnásobný počet žáků, studentů, učitelů a ředitelů českých odborných škol.

Co je potřeba udělat pro uskutečnění projektu mobility?

Nejdůležitější je chtít se do evropského programu Leonardo da Vinci prostřednictvím projektu začlenit. Prvním krokem je seznámit se s pravidly programu, s jeho procedurami a s formuláři přihlášky projektu. To vše lze snadno najít na internetové stránce Národní agentury programu Leonardo da Vinci, která působí jako součást Národního vzdělávacího fondu, a to na adrese www.nvf.cz/leonardo. Tam jsou k dispozici i příručky pro potenciální předkladatele projektu, které obsahují rady a doporučení, jak návrh projektu připravit. Pracovníci Národní agentury jsou zájemcům o předložení projektu k dispozici ke konzultacím.

Dalším krokem je najít si v některé zemi EU partnerskou organizaci, která účastníků projektu mobility bude přijímat. S ní si česká odborná škola dohodne obsah odborné stáže nebo výměny zkušeností, její délku a termín. Dohodne s ní rovněž zajištění ubytování a stravování účastníků včetně vyčíslení nákladů. K tomu je ovšem potřeba komunikovat v cizím jazyce. Výsledky všech těchto jednání pak spolu s dalšími náležitostmi napiše do návrhu projektu, který předloží Národní agentuře programu. Nejbližším termínem pro předložení projektů je nyní 13. února 2004. Součástí návrhu projektu je i jeho rozpočet a částka, o kterou škola na podporu projektu žádá. Po asi dvouměsíční schvalovací proceduře se v případě

Leonardo da Vinci

schválení projektu uzavírá kontrakt mezi školou a Národní agenturou a pak již dochází k uskutečnění projektu.

Pro pokročilejší: pilotní projekty

Dalším druhem projektů jsou v programu Leonardo da Vinci tzv. pilotní projekty. Jsou to případy, kdy skupina organizací z různých zemí po dobu dvou až tří let společně vypracovává různě inovativní vzdělávací materiály: učební texty, metody výuky, vzdělávací software apod. Tyto projekty jsou již rozsáhlejší, náročnější a jejich rozpočty se pohybují až ve statistických EUR. Účast v těchto projektech umožňuje získávat soudobé evropské poznatky z daného oboru odborného vzdělávání a využívat je u nás. To spolu s projekty mobility vede k tolik žádoucímu postupnému překračování „národního oboru“ ve vzdělávání a k rozšířování rozhledu na evropské úrovni. Zkušenosť získaná v těchto projektech je vysoce cenná vzhledem k jejímu možnému využití v Evropských strukturálních fondech. Jak podat pilotní projekt se lze opět dovdědat na internetových stránkách Národní agentury nebo přímo u pracovníků agentury.

Z úspěšných projektů mobility v programu Leonardo da Vinci lze uvést například projekt SOU v Horkách nad Jizerou, jejichž 26 učňů (včetně těch s horším prospěchem) vykonalo trítýdenní odbornou praxi v německých a rakouských zemědělských a agroturistických farmách, cukrárnách a restauracích. Záci ISS energetické v Chomutově, kteří se vzdělávají pro práci v záchranných sborech, zase pracovali po tři týdny v Erfurtu a Chemnitz, kde poznávali činnosti německých hasičských a záchranných sborů. Osm žáků potravinářských oborů ze SOŠ v Jihlavě bylo na sedmitydenní stáži v nizozemských podnicích vyrábějících sýry. Získané poznatky pak uplatnili jak ve škole, tak i v jihlavské mlékárně. Dvanáct žáků pražské VOŠ informačních služeb poznávalo po dobu třinácti týdnů podnikové informační systémy a služby knihoven v Německu, Irsku a Velké Británii. Deset žáků Vyšší zdravotnické školy v Praze 5 vykonávalo po dobu šesti týdnů odbornou praxi v britských pečovatelských a ošetřovatelských domech pro seniory a pro tělesně a duševně postižené osoby.